

Wat middelgrote steden kunnen leren van Leicester City

16 augustus 2016

Platform 31, Jeroen Niemans

De onverwachte kampioen

Tot een paar maanden geleden was Leicester een onbekende middelgrote stad in Engeland. Een enkeling kende de stad, omdat archeologen er onder een parkeerplaats overblijfselen vonden van de Engelse koning Richard III. Inmiddels kent iedere sportliefhebber de stad vanwege het moderne sprookje van de lokale voetbalclub die plotseling kampioen werd.

Het levende bewijs dat wie slim is, kan meespelen op een speelveld waar normaliter eigenlijk alleen de grote jongens meedoen. Welke lessen kunnen Nederlandse middelgrote steden trekken uit dit succesverhaal? Kunnen deze steden de kampioenen van de toekomst zijn?

Dat een stad als Leicester in het middelpunt van de belangstelling staat, is eerder uitzondering dan regel. Het gaat niet vaak over Emmen en Veenendaal. Het discours is nog altijd vooral gericht op de grote steden. Daar gebeurt het in de mondiale strijd om talent. Sommigen zijn van mening dat een stad als Amsterdam vooral moet uitgroeien tot een mondiale speler, anderen vragen zich af of Nederland überhaupt steden heeft die kunnen meespelen op het wereldtoneel.

En benadrukken de kracht van het uitgebreide netwerk van onze middelgrote steden. Steden die wel degelijk een wezenlijk onderdeel vormen van het economische ecosysteem van Nederland. Agglomeratiekracht en netwerkkracht zijn dan de termen waar iedereen het over heeft. Daarmee is meer dan ooit de toekomst van de middelgrote steden verbonden met haar positie in de regio en samenwerking met anderen.

Eenvoud loont

Het gaat dus om samenspel. Zie daar een eerste bruggetje naar het verhaal van Leicester City. In de Volkskrant stond een artikel dat het succesverhaal van de voetbalclub analyseerde: "Terwijl de stad in het hart van Engeland feest viert, zoekt de rest van het Koninkrijk naar verklaringen voor het grootste eilandwonder sinds King Arthur zijn zwaard uit de steen trok. De rode lijn? Eenvoud loont." De kern van het verhaal achter het onverwachte kampioenschap van een kleine club in de grootste competitie ter wereld: focus op waar je goed in bent en wat bij je past. Precies dat is de uitdaging voor de middelgrote stad.

Wees realistisch

Zoals een topvoetballer een transfer naar een club als Barcelona ambieert, zo dromen veel steden van een vleugje Manhattan, Parijse grandeur of de creativiteit van Berlijn. Waar niet elke voetbalclub een Messi, Suárez en Neymar voorin heeft lopen, zijn de grote dromen voor de middelgrote steden meestal ook onrealistisch. Leicester doet het anders. Ze speelde niet aanvallend, zoals

Barcelona dat doet, de kracht van Leicester is haar solide verdediging. Misschien wat saai, maar wel effectief, realistisch en onderscheidend. Zorg dat de basis op orde is en ben niet te trots om te dienen.

Focus

Een ander verhaal over Leicester City dat rondzingt, is dat de club haar successen boekt met relatief goedkope spelers. De club heeft geen miljoenen voor een elftal vol sterspelers. Het gebrek aan geld maakt creatief. Leicester City kijkt of een nieuwe speler echt iets bijdraagt. Vertaald naar de middelgrote stad zouden we kunnen zeggen dat dure prestigeprojecten niet nodig zijn. Leg de nadruk op het bestaande en kijk naar de toegevoegde waarde. De keuze van Deventer om het oorspronkelijke, megalomane masterplan voor het Havenkwartier in te ruilen voor een plan dat inzet op het behouden van bestaande gebouwen en de sfeer van de haven leverde een uniek stuk stad op. Niet met geld smijten maar slim investeren kan dus een winnend team opleveren.

Hou koers

En dan is er natuurlijk de trainer: Claudio Ranieri, de Maestro van de Midlands. Hij zet de lijnen uit, bewaakt de koers en geeft zijn onvoorwaardelijke vertrouwen aan wie zijn best doet. Een goede bestuurder is goud waard. Datzelfde geldt voor het bestuur van steden. Een capabel gemeentebestuur met een voortvarende burgervader kan echt het verschil maken door scherpe keuzes te maken en daar aan vast te houden.

Rob van Gijssel is daarvan een goed voorbeeld. Zijn bijdrage aan de profilering van Eindhoven als 'stad die de toekomst maakt' werd rond zijn afscheid als burgemeester van de stad door vriend en vijand geprezen. Er is dus stuurmanskunst nodig om de kracht die in de stad zit te benutten en de ingezette koers te houden.

Kortom, middelgroot betekent niet automatisch middelmaat. Er valt genoeg te genieten in middelgrote steden. Wie erop let ziet heel veel plekken opeens hoog scoren. In de jaarlijkse Volkskrant theater enquête werd de top-5 van beste theaters van het land in 2015 gevormd door theaters in Zaandam, Alkmaar, Gouda, Doetinchem en Barendrecht. ASML, het paradepaard van de Nederlandse kenniseconomie, is gevestigd in Veldhoven. De meest gedownloade artiest van Nederland, Ronnie Flex, komt uit Alphen aan de Rijn. Dylan Haegens, een van de populairste vloggers van het land komt uit Venray.

Er bloeit dus van alles, als je maar goed kijkt. Wees realistisch, focus en hou koers. De middelgrote steden kunnen de kampioenen van morgen zijn. Tenminste, als ze in staat zijn uitgangspunten uit te bouwen als menselijke maat, overzichtelijkheid, focus op ambachtelijke economie en bestuur dat dichtbij de burgers staat. Voorwaarden hiervoor? Ken de unique selling points van uw stad en kijk vooral hoe u die kunt vergroten. Leicester City bewijst dat het kan.